

BO-1164

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

April / May - 2014

Sanskrit : CE-404

(काव्यप्रकाश - २, १०) मम्मट कृतः (Core Elective)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- सूचना : (१) બધા જ પ્રશ્નો લખવા ફરજિયાત છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ગમે તે ત્રણ સસંદર્ભ સમજાવો : ૧૪
- (૧) तात्पर्यार्थोऽपि केषुचित् ।
(२) साक्षात्सङ्केतितं । योऽर्थमभिधत्ते स वाचकः ।
(३) गौ शुक्लश्चलो डित्थ इत्यादौ चतुष्टयी शब्दानां प्रवृत्तिरिति महाभाष्यकारः ।
(४) पीनो देवदत्तो दिवा न भुङ्क्ते इत्यत्र रात्रिभोजनं लक्ष्यते श्रुतार्थापत्तेरर्थापत्तेर्वा तस्य विषयत्वात् ।
(५) सारोपाऽन्या तु यत्रोक्तौ विषयी विषयस्तथा ।
(६) नाभिधा समयाभावात् ।

- ૨ સંકેત એટલે શું ? તે જણાવી સંકેત વિષયક વિવિધ મતોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

- ૨ આચાર્ય મમ્મટનું જીવન, સમય અને કવનની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

- ૩ લક્ષણાનું સ્વરૂપ અને પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

- ૩ “વ્યંજના એક સ્વતંત્ર શક્તિ છે” ચર્ચો. ૧૪
- ૪ ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- (૧) અભિहितાન્વયવાદઃ।
- (૨) અન્વિતાભિધાનવાદઃ।
- (૩) અભિધામૂલા વ્યંજના
- (૪) મમ્મટની વિદ્વતા.
- ૫ બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત) ૧૪
- (૧) મમ્મટની દૃષ્ટિએ શબ્દો અને અર્થો કેટલા છે ? કયા કયા ?
- (૨) વાચક શબ્દ એટલે શું ?
- (૩) લક્ષણા પ્રવૃત્ત થવા માટેની ત્રણ શરતો કઈ કઈ છે ?
- (૪) સારોપા લક્ષણાની વ્યાખ્યા આપો.
- (૫) લક્ષણાના પ્રકારો કેટલા છે અને કયા કયા ?
- (૬) મમ્મટ વ્યંજના શક્તિના પ્રતિપાદન માટે કયા કયા મતોનું ખંડન કરે છે ?
- (૭) શુદ્ધા લક્ષણા ક્યારે બને છે ?
- (૮) દૃષ્ટાંત અલંકારનું લક્ષણ આપો.
- (૯) વિભાવના અલંકારની વ્યાખ્યા આપો.
- (૧૦) વિભાવના - વિશેષોક્તિ અલંકારની સામ્યતા વર્ણવો.
- (૧૧) વિશેષોક્તિ અલંકારની વિશેષતા જણાવો.
- (૧૨) સ્વભાવોક્તિ અલંકારની વિશેષતા જણાવો.